

আইনী সাক্ষৰতা শৃংখলা-১১



# ভাৰত ছিৰিহাছংনি গৰ আছনি বিজান



সাক্ষৰ ভাৰত

ৰাজ্যিক সম্পদ দাম অসম  
ৰাষ্ট্ৰীয় সাক্ষৰতা মিছন প্ৰাধিকৰণ  
মানৱ সম্পদ উন্নয়ন মন্ত্ৰালয়  
ভাৰত চৰকাৰ



সাক্ষৰ ভাৰত



সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম  
অভিযান জিহ্বাশক্তি যুগল হ'ল, অভিব্যক্তি শিল্প জিহ্বাশক্তিৰে পায়



সাক্ষৰ

সাক্ষৰ



প্ৰধানমন্ত্ৰী জন ধন সোঁজনা  
সোঁৰ পাচতুক, সোঁৰ ভাষা  
সোঁৰ ভাষা



সকল  
ভাৰত  
সকলোৰ নিৰত একত্ৰ



বেটী বচাও

বেটী পঢ়াও



ন্যায় বিভাগ  
বিপ্লি আৰো ন্যায় মন্ত্ৰালয়  
ভাৰত চৰকাৰ

# ভাৰত ছিৰিহাছংনি গৰ আছনি বিজান

আইনিলেখামানছিনি-জ্ৰং-১১



সাক্ষৰ ভাৰত

ৰাজ্যিক সম্পদ দাম অসম  
ৰাষ্ট্ৰীয় সাক্ষৰতা মিছন প্ৰাধিকৰণ  
মানৱ সম্পদ উন্নয়ন মন্ত্ৰালয়  
ভাৰত চৰকাৰ



সত্যমেব জয়তে

ন্যায় বিভাগ  
বিধি আৰো ন্যায় মন্ত্ৰালয়  
ভাৰত চৰকাৰ

**Bharat Siri Hazongni Gor Achani Bijan** : This book is based on legal awareness for the neoliterates on different govt. schemes in Rabha language. This book is prepared by National Literacy Mission Authority, Govt. of India, New Delhi. This book is translated and published by State Resource Centre Assam, 1-CD, Mandovi Apartments, GNB Road, Ambari, Guwahati-781001 (Assam)

March 2017 (500)

আদত কাওজা : ভাৰত সৰকাৰ কী প্ৰমুখ যোজনায়ে

কাওজা তাকবা : শ্ৰীচাৰুমোহন ৰাভা, শ্ৰীদুৰ্য্যোধন ৰাভা

হাবাদামি : শ্ৰীশান্তৰাম ৰাভা, শ্ৰীঅমল ৰাভা

হাবা ৰাবাতাং :

ভাৰত চৰকাৰনি : ৰাজেশ দেউলী, আঁচনি প্ৰবন্ধক, অনশুল চাক্সেনা, আঁচনি বিষয়া

ন্যায় হাবাথোক : গোবিন্দ বৈশ্য, ৰাজ্যিক সমন্বয়ক, অসম

আৰো ন্যায়

মন্ত্ৰালয়নি

ফালাঙিপাৰা

হাবাদামি

তঙা জাংকায় :

পাইলা প্ৰকায় : মাৰ্চ ২০১৭ (৫০০)

ততোপ্ৰ'বা : ৰাজ্যিক সম্পদ দাম অসম, মাণ্ডুৰী এপাৰ্টমেন্টছ, জি এন বি ৰোড,  
আমবাৰী, গুৱাহাটী-৭৮১ ০০১

তীপানগিৰি : অনুৰাধা বৰুৱা, প্ৰসন্ন কুমাৰ কলিতা  
চাৰুমোহন ৰাভা, দুৰ্য্যোধন ৰাভা (জুবো)

চাপাদাম : শৰাইঘাট অফছেট প্ৰাইভেট লিমিটেড  
বামুণীমৈদাম, গুৱাহাটী-৭৮১০২১

## চোকছাছনি

লেখামানছিনি ভাৰত হাবাজ্ৰং ২০০৯ চননি ছেপ্তেম্বৰ মাহদিগি চোংকায় চাঙা। একায় হাবাজ্ৰংদিগি দেখনি চাপানছন লেখামানকায় মেচা তংকায় ৪১০ খান ছিলামুক বাঁমে বাকায় চাঙাত। নেমিন খাৰে ছিঙিনি মিচিটাং অনুসুচিত জাতি, জনজাতি আৰো সংখ্যালঘু জাতিনি কায়তাঙো লেখামানছিনি ভাৰত হাবাজ্ৰং দিগি চি বাকায় চাঙাত। একায় হাবাজ্ৰং দিগি চাতাৰ লেখামানছিনি ছীমান ছীমান বৃধি আৰো ঝাংছিনিনি ত্ৰাওছিনি আৰো ছীমান মান ছিখানাবা পামে বাকায় চাঙাত। লেখামানছিনিনা ত্ৰাংগিৰি বিজাননি চাৰ্পাক পেকে লীগা খাৰে পাঙে ছীম্ তাকে ঝাংকায়নি বাদাং ইন্টাৰপাৰ্চনেল মিডিয়া কেম্পেইন চোংকায় খাৰকায় চাঙাত। একায় কেম্পেইন দিগি আইননি লেখামানছিনিনা পাঙে জোৰ ঝাংকায় চাঙাত।

আইননি লেখামানছিনিনি কাথাৰে দৌমদাক কায়ান ফামানা নেকেৰে আইননি লেখামানছিনি শৃংখলানি জ্ৰং খাৰকায় চাঙাত। ভাৰত ছামলায়নি মানব সম্পদ উন্নয়ন মন্ত্ৰালয়নি তাছিতেকা ৰাষ্ট্ৰীয় লেখামানছিনি মিছন প্ৰাধিকৰন আৰো বিধি আৰো ন্যায় মন্ত্ৰালয় (ন্যায় বিভাগ) নি তাছিতেকা গুৱাহাটী দিগি জোগায়কায় কামিনি হাবা দিগি অসম (অসমীয়া কাথা), ত্ৰিপুৰা (বাংলা কাথা) আৰো ছিকিম (নেপালী কাথা) নি বিশেষজ্ঞ, ছুগিৰি বা ৰাজ্যিক আইনী সেৱা প্ৰাধিকৰণনি গাঁৰতেকা আইনী লেখামানছিনিনি পাকজাবিজান তাক্কায় চাঙাত।

আইনী লেখামানছিনি পাকজা তাক্কায়না, ন্যায় মন্ত্ৰালয়, ভাৰত ছামলায় আৰো এক্সেচ টু জাষ্টিছ (নৰ্থ ইষ্ট এণ্ড জম্মু কাশ্মীৰ A 2 J NE & JK) নি প্ৰকল্প সঞ্চালকান কাৰিকৰী চাগছিনি ঝাংকায় আৰো এদিগিনা ভাৰত ছামলায় নি ন্যায় বিভাগনি দংছিনি ঝাংকায়। ৰাষ্ট্ৰীয় লেখামানছিনি মিছন প্ৰাধিকৰণনি দৌমদাক চাগছিনি সংস্থা, বিভাগনি বাদাঙা চাকছাছিনি ঝাংকায়। একায় পাকজাবিজান হাছিছ-কুৰিছ বিজানি মাজাৰি আইনী সজাগতা ৰাবানো আনে আছা খাৰকায় চাঙা।

ৰাষ্ট্ৰীয় সম্পৰতা মিছন প্ৰাধিকৰণ  
মানব সম্পদ বিকাশ মন্ত্ৰালয়  
নতুন দিল্লী

## চিঙি খুকাছা

ৰাজ্যিক সম্পদ দাম অসম একায় কাগজানি ৰাভা কাথানা খেপেনে ততোপ্ৰনা তাছি ৰানাত। গুৱাহাটী দিগি নুকায়ে লেখাও তাকছিনি হাবা দিগি একায় কাগজা ৰাভা কাথানা খেপেনকায় চাঙা। খেপেনকায় কাগজাও অসম হাছং আইন সেৱা প্ৰাধিকৰণনি গাঁৰবিদাৰি দংছিনি খীপা। একায় ছুজুকিয়ান কামি খাৰছিনি দিগি চাকে বাকায় দৌমদাক কাথনা নেকে ছিৰাছং খীপজো। আছা ৰাছামজো কাগজা পৰায় থোক নাছিমানে তাছি থোঙে ৰানো।

সমীৰণ ব্ৰহ্ম  
ৰাজাস্ত্ৰা  
ৰাজ্যিক সম্পদ দাম অসম



## ASSAM STATE LEGAL SERVICES AUTHORITY

1ST FLOOR, GAUHATI HIGH COURT, OLD BLOCK  
GUWAHATI - 781001, ASSAM  
PHONE : 0361 - 2516367, FAX : 0361 - 2601843



অসম ৰাজ্যিক আইন সেৱা প্ৰাধিকাৰী  
গুৱাহাটী - ৭৮১০০১

No. ASLSA-38/2014/21

Dated: Guwahati the 18 th April '2016

To

The Director,  
State Resource Centre - Assam,  
1- CD, Mandovi Apartments,  
GNB Road, Ambari, Guwahati-781001  
(Assam)

**Sub:** VETTING OF IEC MATERIALS ON LEGAL LITERACY COMPONENTS - ASSAMESE.

Ref.: Your letter no. SRC/170/97/654-56 dated 21.03.2016.

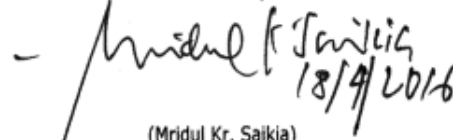
Dear Sir,

In inviting a reference to the subject as cited above, undersigned has the honor to state that the vetting of the IEC materials ( in Assamese) have been completed and are being returned herewith after minor modifications in sentence/word structuring on the legal literacy components and the modified word/sentence is highlighted in erasable pencil markings.

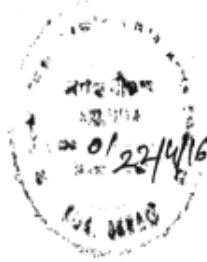
Vetting of the rest of the IEC material (in Nepali & Bengali) is also being arranged and will be returned as soon as these are completed.

With best regards

Yours faithfully

  
18/4/2016

(Mridul Kr. Saikia)  
Member Secretary i/c  
Assam State Legal Services Authority



Encl:  
As stated above.

## ভাৰত চৰকাৰনি আদত হাবাজ্ৰংবিজান

বেতি বচাও বে তি পঢ়াও (মেচাছব্ৰা থেখেঙে ৰাছম মেচাছব্ৰঅৰা পৰায়না ৰাখু)

এ কয়টা বীছৰ্ণি পাৰা ভাৰত ছিৰিহাছংনি মাজাৰি মেচা-মুছনি মাজাৰি তংকায় অনুপাত চীপান খেচায়তা। আনাদাংবে ১০০০ মুছনি মাজাৰি মেচা তোৰা ৯৪৩ ছন। উনিবাদাং ভাৰতনি প্ৰধানমন্ত্ৰী ২০১৪ চননি ১৫ আগষ্ট দিনা 'বেতি বচাও বেতি পঢ়াও' আঁচনি চঙে ৰাখুনাত। 'মেচা আৰ' কায়ছব্ৰা (মহিলা আৰু শিশু) মন্ত্ৰালয়ান ইকায়নি দীম্দাক কামি ছাম্‌লায়া। উনি কামিবীজান ছাম্‌লায়না নাকে 'স্বাস্থ্য আৰু পৰিয়াল কল্যান মন্ত্ৰালয়' বিদ্যালয় শিক্ষা আৰ' সাক্ষৰতা হোত্ বা ছহায় খাৰনো।

### গত উদ্দেশ্য

- ◆ ১০০ ছিলামুকতি মেচা ছব্ৰা জনম চাংকায় হাৰ পাংচা।
- ◆ ৫ (বীং) বীছৰ বীছনি মেচা ছব্ৰা ছিকায় হাৰ ৫নি ৪ চেকেনা কমায় ৰাখাকায়।
- ◆ মেচা কায়ছব্ৰাবীজান্‌না ছা-থোকায় ছাকায় পাক্‌জা জগায়কায়।

- ◆ শিক্ষানি দীম্দাক থাক্তিয়ান মেচাছব্ৰানি সংখ্যা পাংতাক্কায়ে ।
- ◆ ২০১৭ চন্নি মাজাৰ জোৰায়তি দীম্দাক ত্ৰীংদামিয়ান মেচা ত্ৰীংগিৰনি বাদাং জৰায় জি-কায় নক হামকায় ।
- ◆ জু-ৰান নাকদাগুৰ্ণি পাৰা জাখাৰেবা বক্ষা খাৰকায় ।

### বেখেৰে কামিনা আগুই নো

- ◆ হাছিছা কুৰিছানি মাজাৰি তংকায় ছামাজিক চিন্তাঅ ত্ৰায়না নাকে হাবাচিলা ৰানা লাগিয়া ।
- ◆ প্ৰ'কায় মাধ্যম (প্ৰচাৰ মাধ্যম) নি ছহায় ৰা-য়ে ছিলামূক দংচাদংবা তাউন্তি মেচাছব্ৰা জনম্নি হাৰ চাংকায় কাথাঅ বিছেছখাৰে ব্ৰাংব্ৰাং খাৰ্ণা লাগিয়া ।
- ◆ পঞ্চায়ত, নিগম, গোট আৰো স্বেচ্ছাসেৱী জস্থানি ছহায়তি মেচাছব্ৰানি বাদাং আছুঙে তন্কায় নুকছীৰ তাকে ৰানা লাগিয়া ।
- ◆ শিক্ষানি হাকাংছিনি (শিক্ষাৰ অধিকাৰ), সৰ্বশিক্ষা অভিযান, ত্ৰীংগিৰ খেং-ছিনি নানি আচনিবীজান্নি ৰূপায়ন ।

## প্রধানমন্ত্রনি ধন-জন যোজনা

ছেওমান ভাৰত ছিৰিহাছংনি গত মন্ত্ৰী শ্ৰীনৰেন্দ্ৰ মোডী ২০১৪ চননি ১৫ আগষ্ট “প্ৰধানমন্ত্ৰী জন-ধন যোজনা” মুংনি গছা আঁচনি তাকে ৰাখুনাতা। ইকায় গছা ভাৰতনি ছিৰিহাছংছিনি আঁচনি। ইকায় আচনিনি কাথা বীজান কামায় ৰাখুকায় চাংজো -

পি.এম.জে.ডি.ৰাই যোজনানি লাভবীজান চাংজো

১। জিৰ’ বেলেঞ্চ একাউন্ট, ২। ডেবিট কাৰ্ডনি ছুবিদা, ৩। লাক গছা টাকানি দাক্ৰা চাংছিনি (দুৰ্ঘটনা) বীমা নেমৰাছাম, ৪। ৩০,০০০ টাকানি খেংকায় বীমা নেমৰাছামা, ৫। পাছবুক খুলায়না পায়ছা লাগিচা, ৬। পাছবুক খুলায় ৬ ৰাংগ্ৰে জোৰানি মাজাৰি উকায় একাউন্টতিনা পায়ছা দকা-ছনা খাৰ্দাং ভাৰ ড্ৰাফ্‌টনি ছুবিদা মানা।

পি.এম.জে.ডি.ৰাই নি একাউন্ট পাছবুক চাং চাং খুলায়না জাঙো —

- ♦ হাছি বীছাৰনা (১০ বছৰ) কাৰা বীছ পাংকায় দীম্‌দাক কায়ান ইকায় একাউন্ট খুলায়না জাঙা।
- ♦ গছাবা পৰায়না-লিখিনা ক্ৰীক্‌চাকায় কায়বা ইকায় একাউন্ট খুলায়না জাঙা।



- ◆ ছাক্‌ছানাকাৰা পাঙে কায় জমায়্‌বা ইকায় একাউণ্ট খুলায়না জাঙা ।
- ◆ তীকাঙান বেংক একাউণ্ট তংদংবা ইকায় একাউণ্ট খুলায়না জাঙা ।

পি.এম.জে.ডি.ৰাই একাউণ্ট খুলায়না আতাতাং নথি-পত্ৰ লাগিয়া

- ◆ আধাৰ কাৰ্ড তংদংবে বেৰগা নথি গছাবান লাগিচা । তংছিনি হাদাম ত্ৰায়দং ছেণ্ট ছাৰ্টিফিকেছনান দঙো ।
- ◆ আধাৰ কাৰ্ড তংচাদং ভোটাৰ কাৰ্ড, ড্ৰাইভিং লাইচেঞ্চ, পেন কাৰ্ড, পাছপোৰ্ট আৰ' মনৰেগা জব কাৰ্ড তংদংবা চলায়নো । ইকায় নথিবীজান্‌তি তংছিনিনি কাথা তংদং আৰ' মুং পেকে চবিবা তংদং প্ৰমাণ পত্ৰ হিচাপিবা চাখানা জাঙো ।
- ◆ চাঙিবা কাৰায় কানিকায় নথি গছাবান তংচাদং কিস্তনা বেংক “বিশেষ শ্ৰেণীভুক্ত” ছাৰিতি ছনে বাখুই কামায় বাখুকাম নথিবীজান জমা বাখুইবা বেংক একাউণ্ট খুলায়না জাঙা —  
(ক) কেন্দ্ৰ/ৰাজ্য চৰকাৰনি বিভাগ, আখাংচাক নি প্ৰাধিকৰণ, দীমদাকায় নেমতাকায় হাদাম, অনুসুচিত বাদাংকায় বেংক আৰো ধনচালায় থোকনি তাছি তেকা বাছায় বাকায় ফটো নাংকায় কামানছিনি চাফ ।

(খ) গেজেতে ত ছামলায়গিৰিনি তাছি তেকা মানি ৰাকায়  
ফটো তীকাক কায় কাগজা ।

পি.এম.জে.ডি.ৰাই একাউণ্ট বিছি খাৰনা কাঙো —

- ◆ চাংবা কায়নি পি.এম.জে.ডি.ৰাইনি একাউণ্ট উনি অনুৰোধ  
তেকা বেৰগা চহৰ বা নগৰনি বেংকনি শাখায়না ত্ৰায়না  
জাঙো ।
- ◆ জাবা বেংকনি দালায় বা বাদাং কায়কায় দালায়দিগি একাউণ্ট  
খুলায়না ঝাঙো ।
- ◆ ছান ৰীখা ৰীখাদিগি ফুঙি ৮ বাজিনি পাৰা ৰাংছি ৮ বাজি চেকেনা  
বেংকনি কেম্প নুকায় খাৰনা কানিকায় চাঙাতা । বেৰগা ছানিবা  
বেংক মন খাৰদংবে কেম্প খাৰনা ঝাঙা ।

### ছাংছাং ভাৰত অভিযান

ভাৰতবৰ্ষ দিগি ১ নিজুতনা কাৰা পাঙা কায়ান তোৰা । দীমদাক  
কায়ান ছানৰীখা কিলো হিচাপি ঝাজি বাজিঙা কয় ৰাখাতা । আৰো  
ফীইলা হাদামি জিকায় খাৰকায়বা জেংথা তোৰা । শ্ৰীক শ্ৰীক  
থাৰকায় খাৰচাদংবে নানা আজাৰ চাপে ৰিবাতা । অকাবানা ২০১৪  
চননি ২ অক্টোবৰতি প্ৰধান মন্ত্ৰীনি কাথা তেকা ছাংছাং ভাৰত  
অভিযান খাৰনা ৰাকায় চাঙা ।

## উদ্দেশ্য

- ◆ ফাঁইলা হাদামি জিকায় বন খাৰকায়।
- ◆ ফ্লাচ নাংকায় জি-নক হামকায় খাৰকায়।
- ◆ তাছি পেকে খেচেৰা চোক্কায় বা গীনকায় বন খাৰনা বাখুকায়।
- ◆ ৰাইজবিজান জমায় বাখুতে শ্ৰীক শ্ৰীক খাৰে বাখাকায়।
- ◆ দীমদাক কায়না ভাগ ৰানা জাগায়কায় খাৰকায়।

## চৰকাৰনি খাৰবাছিনি

- ◆ দেশনি ৪০৪১ খান নগৰ/চহৰনি ৰাম খোক আৰো মায়চাম ছুমুৰচিহ্ন বিজাননি ছাপা শ্ৰীক শ্ৰীক খাৰকায়নি দায়।
- ◆ ছোঙিনি আৰো চহৰনি হাউৰীয়া থাকনি নকবিজানো ৪০ শতাংশ দাদাগাতে জি-নক হামে বাখুনা কানিকায়।
- ◆ নালা, চকাপিট আৰো খেচাৰা কাকায়নি ছাবৰাঙে আচনি তাককায়।

## আৰো আছা খাৰনা ঝাঙা

- ◆ জি-নকবিজানি ফ্লাচনি বন্দবস্ত।
- ◆ ছোঙিনি নকবিজানি নেমকায় হাদামনি আকাল তংবানা

পঞ্চায়তান ছাৰ্কাইনা জি-নক আৰো চিকা ৰুকাই নক হামে  
ৰাখুকায়, জাছি মেচা কায়তাং চিকা ৰুকাই, নেন বাছিকায় নানি  
কামি নেমা খাৰে খাৰনা ঝাঙা ।

### ৰাষ্ট্ৰীয় “যোগ্য ত্ৰীংগিৰি বৃত্তি আচনি”

ৰাজ্যনি জিখালাং মংকায় কায়বিজাননি ছিখানি জাত ৰামিনা  
ৰাবাকায়নি বাদাঙা ২০০৪ চননি মে’ মাছাছগি ৰাষ্ট্ৰীয় “যোগ্য  
ত্ৰীংগিৰি বৃত্তি আঁচনি” যি ৰাম ধেংকায় চাঙা ।

#### বাদাং (উদ্দেশ্য)

- ♦ তাকা পায়ছা তেকা কম জোৰ, ৮ম মানচেকেনা পৰায় কায়  
মুছা-মেচাতাং আধা পৰায় ৰাখানা লাগিকায় চাংকায়নি পাৰা  
ৰীমে ৰাছমা নেকে তীকাম নেমবা মুছা-মেচা তাঙা ত্ৰীংগিৰি  
বৃত্তি ৰাখুকায় ।
- ♦ চুং-মাজাৰ থাকচেকেনা পৰা-ছুনা খাৰে ৰেঙা নেকে ছাছ  
ৰাখুকায় ।

#### ত্ৰীংগিৰি বৃত্তি থীখায়কায়

- ♦ বেৰগা বেৰগা ৰাজ্য / কেন্দ্ৰীয় শাসিত ৰাজ্যনি বাধাবিজাননা  
ত্ৰীংগিৰি বৃত্তিনি হাদাম ৰাদামকায় খাৰকায় চাঙা ।

- ♦ জাবিজান ত্ৰীংগিৰি বিজানি অভিভাৱকনি বীছাৰি ১,৫০,০০০ তাকানাকাৰা পাণ্ডে তংচা, অৰং ত্ৰীংগিৰি বৃত্তি মান্নাযোগ্য।
- ♦ হাছং চৰকাৰনি আয়চুংকায় নিয়াম গান্দা ত্ৰীংগিৰ বৃত্তি থীকায়কায় চাঙা।
- ♦ ত্ৰীংগিৰি বৃত্তিনি থীকায়কায় ত্ৰীংগিৰিনি একাউন্ততি জমা ৰাখুকায় চাঙা।
- ♦ ৰাজ্য আৰ' ৰাজ্যগোতনি প্ৰস্তাৱ গান্দা জানুৱাৰি ২০১৩ নি পাৰা ৩১ মাৰ্চ ২০১৪ চেকেনা ১,৫৯,১২৭ জান না ত্ৰীংগিৰ বৃত্তি ৰাখুকায় চাঙাত।

### লেখামানছিনি ভাৰত হাবাজং

২০০৯ চননি ৮ ছেপ্টেম্বৰ দিনা ভাৰত ছিৰিহাছডিবা আন্তৰাষ্ট্ৰীয় লেখামানছিনি ছান পেকে ৰীন ৰাছামে “লেখামানছিনি ভাৰত” মুংনি গছ হাবাজং চঙে ৰাখুৱা। জাঙদীপানা ১৫ বীছৰ বীছনিকাৰা পাংকায় কায়তাঙো লেখামানতাঙা নাকে (মেচা-মুছা) পাংচাদংবা ৮০ শতাংশ চেকেনা লেখামান্থান ভাবিয়ান ইকায় হাবা ৰা-কায় চাঙাত। আৰো মেচা-মুছানি মাজাৰি লেখামানছিনি পাৰ্থক্য ১০ শতাংশ চেকেনা খাৰকায়।

ইকায় হাবাজ্জংতি পাওছায় তংকায় মেচা-মুছা, অনুসূচিত জাতি-জনজাতি আৰ' ছণ্ডি তংকায় মেচা-মুছা-অ গুৰুত্ব ৰাখুকায় চাঙাতা। আৰো অনাকাৰাবা লেখামানকায়নি সংখ্যা পাংচাকায় ছিলামুক আৰো আদিবাসী চাক্লাঅ গুৰুত্ব ৰাখুকায় চাঙাতা।

### হাবাজ্জংনি উদ্দেশ্য (বাদাং)

লেখামানছিনি ভাৰত হাবাজ্জংনি লক্ষ্য থুফুঙা দংবে কামায় ৰাখুকায় উদ্দেশ্য গতখাৰে কানি ৰাখুকায় চাঙাতা —

- ◆ ১৫ বীছাৰ বীছবা অনাকাৰা পাংকায় বীছনি মেচা-মুছা বীজানো লেখামানতাঙা।
- ◆ পিধান লেখামানকায় কায়' এগান্দা ছুবিদা ৰাখুনা লাগিয়া যাতে পীমীৰ লেখামানছিনি মান্কায়ে ছব্রানিবা আৰো পৰায়না মুঙা। আৰো নিয়ামমতি শিক্ষা ব্যবস্থা তংদং দীম্দাকানান ছীমান খাৰে শিক্ষা মানা জাঙা।
- ◆ খেংদীপানা ব্রীঙা ছুবিদা ৰাখুই গছা আগ্ৰহী ছমাছ তাঙা লাগিয়া।

লেখামানছিনি ভাৰত হাবাজ্জংনি মুৰিমা কাথাবীজান —

- ◆ ইকায় হাবাজ্জংনি পাৰা ১৫ বীছাৰ্ণা কাৰায় তংকায় দীম্দাক লেখামান্চাকায় কায়তাং পাঙে লাভ মান'। মেচা, অনুসূচিত জাতি-জনজাতি আৰ' কায়পাংচাথবল বীজান্না বিশেষখাৰে গুৰুত্ব ৰাখুকায় চাঙাতা।

- ◆ ইকায় হাবাজ্ৰংতি পীমীৰ লেখামানছিনি, পীমীৰ (লেখা), শিক্ষা, বুদ্ধিনি ত্ৰাওছিনি আৰো প্ৰীনচাৰাঙে শিক্ষানি হাবাজ্ৰং ছীমানান চালায়কায় চাঙেতা।
- ◆ কাকায়নি মতি দগোতে আগুইৰীবায় কীত্ৰীংকায় ছুবিদা অৰ্থাৎ নকি তয়ে ত্ৰীংকায়, বেছিডেনছিয়েল কীত্ৰীংগিৰ নানি ব্যবস্থাবা খাৰকায় চাঙা।
- ◆ হাবাজ্ৰংনি কামিবীজান গাওঁ পঞ্চায়তনি ছহায় বায়ে দীমদাক কামি চালায়না গছাখাৰে দংবা চালায় বাৰং তাকে বাখুকায় চাঙাতা।
- ◆ কামিবীজান পঞ্চায়তীৰাজ জস্থানি ছহায়তি খাৰকায় চাঙা।
- ◆ জাবীজান পীৰ্খা পাছ খাৰা অৰ'ঙা ছিৰিহাছং আবাক ত্ৰীংদাম (ৰাষ্ট্ৰীয় মুক্ত বিদ্যালয়) নি পাৰা চাৰ্টিফিকেট বাখুকায় চাঙা।
- ◆ তাপ তাপ ট্ৰেইনিং পৰ্য্যবেক্ষণ আৰু বাছায় চি-ছিনি বেবস্থা তোৰা।

লেখামানছিনি ভাৰতনি শিক্ষানি হাবাজ্ৰ

১। পীমীৰ লেখামানছিনি হাবাজ্ৰ

ইকায় হাবাজ্ৰংতি ১৫বীছাৰ বীছনি পাংচাকায় লেখা ফামান্চাকায় কায়' লেখামান্তাক খাৰ্ণা কামি তাছিতি বা-

কায় চঙা। ইনি বাদাং কম দংবা ২০০ ঘণ্টা জোৰা চাবান  
পীমীৰনিয়ান ১০০ ঘণ্টা জোৰানি পীৰখা চালায়না বাখুকায়  
চাঙা।

## ২। পীমীৰ ছিফানি হাবাজ্ৰং

৩০০ ঘণ্টা হাবা চাংৰেঙে লেখামানছিনি মান্কাই চাবানি  
পিদানখাৰে-লেখামানৰতাং পৰায়না আগুই বেঙা জাঙো।  
পিদানখাৰে লেখা মানবাতাং আৰ' থংছাছন পৰায় চা-ৰাখাকায়  
ত্ৰীংগিৰিবীজান' গিন থাক্‌নি (৮ম শ্ৰেণী) ছীমান মান্‌নি ছুবিদা  
ৰাখুকায় চাঙা।

## ৩। বেব্‌ছা বা কামি জাংকায় জুখিনা ৰাকায় হাবাজ্ৰং

ইকায় হাবাজ্ৰংতি পিদানখাৰে লেখামান্‌বা তাংবীজান্‌না বেব্‌ছা  
খাৰনা শিক্ষা ৰাখুকায় চাঙা। আৰো পাঙা কামায়না ছুবিদা মানা।

## ৪। প্ৰীন্‌চাৰাঙে শিক্ষা হাবাজ্ৰং

ইকায় হাবাজ্ৰংনি আচল কাথা চাংজো গছা নেমকায় ছমাজ  
তাক্‌কায়। পিদান খাৰে লেখা-মানবাতাঙি লেখাঅ চাখানে  
তঙা ছুবিদা খাৰে ৰাখুকায় চাঙা আৰ' লেখামানকায়নি মান  
কাৰাঙা কীতাৰে ৰাংকায়নি বাদাং কাওছা, মিডিয়া, নটিছ আৰ'  
প্ৰ'কায় উদ্যোগ বা চাখানকায় ছুবিদা তোৰা।



## হাছিছা লেখা কীত্ৰীংকায় থবল

হাছিছা লেখা কীত্ৰীংকায় থবলবীজান ছিলামুক-ৰীখা কামি ক্ৰীক্কায় কীতাওনা প্ৰশিক্ষণ ৰাখুকায় চাঙা। ছিৰিহাছংনি মীদ্রাং ২৭১ টা এগান্দা থবল তাকে ৰাখুকায় চাংজো। ভাৰত চৰকাৰনি মানৱ সম্পদ কীতাওকায় মন্ত্ৰালয়নি, ক্ৰীংদাম আৰো লেখামানাছিনি হোত্ৰনি দ্বাৰা হাছিছা লেখা কীত্ৰীংকায় থবল তাকে ৰাখুকায় চাঙা। ছিলামুকনি তাউন, ইনদাছিট্ৰিয়েল হাদাম আৰো ছং হাদামি হাছিছা লেখা ক্ৰীত্ৰীংকায় থবলনি কামি।

## বাদাং (উদ্দেশ্য) আৰো তাংছিনি বিজান

- ◆ ১৫ বীছৰনি পাৰা ৩৫ বীছৰ বীছনি চেংৰাবিজানা অনিয়মীয়া বিজিনেজ নি হাবা কিট্ৰিংয়ে স্বাৰলম্বী থাৰকায়।
- ◆ তাউন / ছোঙিনি কায়নিলেখা, পিদান লেখা মানছিনি, লেখা মানচাকায়, অনুসূচিত জাতি-জনজাতি, মেচা আৰো দৰায়ছব্ৰা, হাম্প্ৰেং ন'কে তংবাবিজান আৰো বাজিঙি পাৰা বিবিকায় কামিলা বিজানা ৰায় একায় থবল তাকেৰাকায়ান ইনি তাংছিনি।

## হাদাম (ভূমিকা)

থবলনি দ্বাৰা নেমথো বাদাংবা হবাজ্ৰং, ছিলামুকবিজাননি লাগিকায় তাংছিনি চিয়ে ছামলায়কায় চাঙা। বেৰগা বেৰগা প্ৰশিক্ষণনি বাদাং

বেৰগা বেৰগা জোৱা-জোখা তোৱা। প্ৰশিক্ষণনি চাবান খবলনি  
দ্বাৰায় অৰঙো পীৰমান ৰাখুকায় চাঙা।

খবলান লাভনাস্বাতাঙো কাকায়কাকায়নি উপাৰ্জননি ৰামোবা  
তুনুকে ৰাখুতা। হাছিছা প্ৰশিক্ষণ খবলান চেংৰাছাৰাবিজানো  
আয়খাৰানা জাংবাতাঙো প্ৰশিক্ষন দং হাবা ক্ৰিকবাতাঙোআ  
লেখামানতাকে নেমে প্ৰশিক্ষন ৰাখুই ছাকছানি বা চিৰিহাছংছিনি  
আয় বাৰায় ৰাবাকায়নি হাদাম ৰাআ।

**ছাকয়লেখামানছিনি ফানবা**

হাছিছানি মাজাৰায় পীমিৰ ছিখানি ত্ৰিপ্ৰাংকায়নি বাদাং ২০০১ বীছৰ  
নি পাৰা হাবাছিনি চাংৰাঙে ছাকয়লেখামানছিনি ফানবা চোংকায়  
চাঙাতা। ইনি গুনগতমান কীতাওৱে ৰাছামকায়নি বাদাং চৰকাৰ  
কয়তামানা নিয়াম থাৰিকায় চাঙাতা।

- ◆ ৰাষ্ট্ৰীয় লেখাজ্ৰং ২০০৫ কিত্ৰিংগিৰি / মাৰি নি প্ৰশিক্ষণ আৰো  
ছিখামানছিনি আচনি তাককায় চাঙাতা।
- ◆ এগান্দা হাছিৰি চোকে ৰাবানা লাগিয়া জেন অনুসূচিত জাতি  
/ জনজাতি, পাংচাবা মুছলিম, চাবানবাৰে তংবা থোকনি ছাৰা  
মুচা-মেচা, হাতংচাবাতাং, খেতিয়ক আৰো দৰোখাৰে  
মেচাছাৰা জাতে লেখামানবায়না লাভখাৰনা জাঙা।

- ◆ মেচাতাঙি অৱস্থানি ত্ৰাওমানচিনিনা নজৰ ৰাখুই লেখাজ্ৰংনি ত্ৰায়চিনিখাৰকায়।
- ◆ জিৱা-বাব্ৰা, কিত্ৰিংগিৰি বা বেৰগা বেৰগা কায়তাংবিজাননা 'শিক্ষানি অধিকাৰ' ফামানতাঙা নৈতিক চাপ ৰাখুকায়।

আতাতাং খাৰে তয়তা —

- ◆ শিক্ষানি অধিকাৰ আদত অধিকাৰ।
- ◆ ছাৰা ভাৰতবৰ্ষতি কস্তৰবা গান্ধি বালিকা পৰায়দামি হাবা ৰায়তয়তা, জাছি অনুসূচিত জাতি / জনজাতি, চাবান কিমংবা থোকনি ত্ৰিংগিৰবিজান তোৱা আৰো পৰায়া। এগান্দাকায় ৩৬০০ ত্ৰিংদাম তোৱা।
- ◆ মেচাছাৰাবিজাননি নেমখো চাংৰাঙে ফানছিনি আৰো চুংফানছিনি ছিখানি বাদাং ছিৰিহাছংছিনি হাবাজ্ৰং তোৱা।
- ◆ দুইপৰনি ছাকায় আচনিনি শুদ্ৰাং দীমদাক মীলবাতাঙা ছথকায় ছাছিনি জোগাৰ খাৰকাৰ চাঙা।
- ◆ ৬০০০ নেমেনেমবা মদেল পৰায়দাম চাকলা খোপতি তাককায় আচনি তাককায় চাঙাতা।

## ছানদিপৰনি ছাকায়

গৰিব আৰু চাবান কিমংবা খোকনি ত্ৰিংগিৰবিজান জাতে পৰায়দামি হাজিৰ চাঙে তোৰা আৰো নেমখো ছাকায় মাছনা জাঙা উনিবাদাং ১৯৯৫ নি ১৫ আগষ্টয় ছানদিপৰনি ছাকায়নি আচনি চঙে বানাতা। একায় আচনিনা ২০০৮-২০০৯ চনতি হাছংচিৰিনি পৰায়দামি ছানদিপৰ নি ছাকায় আচনি ইনে মুং ৰাখুকায় চাঙাতা।

### বাদাং (উদ্দেশ্য)

- ◆ পৰায়দামি পৰাছাও তি মৌলতাং বিজান জাতে বুখিতঙা মানচা আনাদংবে বুখি তয়ে পৰায় তঙা মনিচাং চা।
- ◆ মৌলবা তাঙি ছৌলিনি নেমছিনি নেমতাঙা।
- ◆ পৰায়দামি মৌলবাতাঙি লেখা আৰো হাজিৰা পাংতাঙা।
- ◆ ছামাজিক বীল বাৰায়বা, দৰোখাৰে মেচা ত্ৰিংমাৰিতাঙো শ্ৰীকৰাঙে ছাকায় জোগাৰ খাৰকায় চাংখান।
- ◆ মায়ৰীমকায় কামি মিচিতাঙো ৰাখুকায় দংখান।

ছাকায় বেগান্দা চাঙো আৰো আতো তঙো

- ◆ ১০০ গ্ৰাম ছাকায়।

- ◆ ৫০ গ্ৰাম মি
- ◆ ৪৫০ গ্ৰাম প্ৰতিনতংকায় কেলৰী

#### ছাকায়নি কাৰাবা বেৰগাবেৰগা নেমথো

- ◆ চিকা বীংকায়নি নেমথো।
- ◆ তাছি গীনকায়নি নেমথো।
- ◆ ছাকায়নি ৰাপছাঙি ছাকায় ৰনকায় আৰো ছাফাখাৰে ৰাছামকায়।
- ◆ শিকছীকখাৰে ছানা বীঙা ব্ৰীংকায়।

#### চৰকাৰ আৰো এজেন্‌ছি বিজান্‌নি দায়িত্ব

- ◆ মেৰু (কেন্দ্ৰ) চৰকাৰ বা ৰাজ্য চৰকাৰান লাগিকায় ধনজোগাৰ ৰাখুতা।
- ◆ মেচা আত্মছহায়ক গোট নেহাৰু যুবকেন্দ্ৰ, পঞ্চায়ত নগৰ নিগম, আতাতাঙান উৰো ছাহায় (হেপাজাপ) খাৰা।
- ◆ তুনুকৰা হাদামি ৰিজামবা ৰাম ৰায় চাৰিবাৰাং (সমূহীয়া) ৰিম্‌কায়নোক্ হান্মা লাগিলো।

### লাগিকায় তাত্পৰ্য

- ◆ ছাকায় গুনগত মান নেমৰাছামকায় আৰো ত্ৰিকছীক খাৰকায়নি কাৰাঙা নেকেন ৰাখুনা ২-৩ জানকায়ান (ছাকছা কিত্ৰিংগিৰ), মৌলবানা ছাকায় ৰাখুকায়নি তীকাং কাকায়ান ছায় চিনো।
- ◆ কালেষ্ক্ৰবান বাছায় ৰাখুকায় অধিকাৰিয়ান ছাকায় পাকজানি গুনমান বাছায়নো।

### ছীক্কায়-ভাক্কায় তংদং আতোখাৰনো

- ◆ ছামজায়নি চাংবা ছাৰ্বজনীন এজেন্ছি বা গোটান ছানদিপৰনি ছাকায় আচনি নি হিচাব পীৰখা খাৰনাজাঙো।
- ◆ মাচুল তংচাকায় নম্বৰ বা চিতিপাকে ছীকা ভাকা খাৰেনা জাঙা।

### ৰাষ্ট্ৰীয় মাজাৰছিনিবিদ্যা ফানকায়

লেখামানছিনি আগুয় ৰাঙানাকে পীমুৰ ত্ৰিংদামনি বিদ্যানি চাবানি মাজাৰছিনি বিদ্যানি ব্যৱস্থা খাৰকায় দৰকাৰ চাঙো। ২০০৯ চননি মাৰ্চমাছনি পৰা চোংকায় একায় আচনি ২০০৯-১০ নি পাৰা চলাই ৰাবাকায় চাঙাত।

### বাদাং (উদ্দেশ্য)

- ◆ পৰায়দামি পৰা ত্ৰিংগিৰ/ত্ৰিংমাৰিনি মুংছনকায় লেখা ৭৫% চেকেনা বাদিতাঙা।

- ◆ মাজাৰছিনি বিদ্যানি তৰপ বাদিতাঙা ।
- ◆ দীমদাকনি বাদাং গছান বিদ্যাপাকে ছামাজিক ঝামগাছি প্ৰীনচাকায় আৰো লেংৰা-খৰাবাতাঙি বাধাও গি'জাৰকায় ।
- ◆ ২০১৭ চনতি হাছিনিং ব্ৰীংবীছৰীথ স্কিম্ ছাফা চাংচেকেনা দীমদাকনি বাদাঙা মাজাৰছিনি তৰপনি বিদ্যানি নেমথোখাৰ কায় ।

### আচনি নি পাৰা লাভমানবাতাং

একায় আচনি দীমদাকনি বাদাঙা, নাহে দৰোখাৰে কামায় চুনুকাকায় হাবাবিজান খাৰকায় চাঙো :

- ◆ আছম পৰায়দামবিজান পীমীৰদামনিপৰা মাজাৰছিনি তৰপ চেকেনা ঝাংকায় ।
- ◆ পাংবাতাং থীতেতংকায় হাদামি থাকগিন্ পাৰা হাছিনিং থাক চেকেনা ১৪ বীছৰনি পাৰা ১৮ বীছৰ বীছনি ত্ৰিংগিৰবিজাননি আৰো গৰিব থাকনি বাদাং দৰোখাৰে চাফানকায় চাঙো ।

### চৰকাৰ আতোখাৰনো

- ◆ যা এজেন্ছি একায় আচনি হাবা থেফেৰাঙো কেন্দ্ৰ চৰকাৰ দং ৰাজ্য চৰকাৰ দং অৰঙো লাগিকায় ঝামগাছি পাকে ছহায় ৰাখুনো ।

- ◆ লাগিকায়নাকাৰা থাক-কথৰা, চুনকদাম, কাওজাদাম, লেখা কুচুং কায়িনি বাদাঙা কথৰা, জিগাদাম, চিকা ৰীংকায় ব্যৱস্থা, কিত্ৰিংগিৰতাঙি তংকায়নি ব্যৱস্থা নানানি চৰকাৰান খাৰে ৰাখুনো।

### আচনিনি দৰোছিনি

- ◆ ত্ৰিংগিৰ কিত্ৰিংগিৰ নি বনছিনি ১৮ : ১ চেকেনা ৰাংকায়।
- ◆ লেকেনচাক, বিজ্ঞান আৰো ইংৰাজিনা দৰোখাৰে জোৰৰাখুকায়।
- ◆ কিত্ৰিংগিৰতাঙি ত্ৰেনিং।
- ◆ কম্পিউতাৰ আৰো জানায়ছিনি ত্ৰীকছিনিনি ব্যৱহাৰ (চাকথান)।
- ◆ মেচানি বাদাং বেৰগা জিগাদাম।

### মেচা ছীমানৰা

মেচাতাঙি ছামাজায় হাদাম ত্ৰায় কায়নি বাদাং ১৯৮৮-৮৯ বীছৰতি মেচাও ছীমানৰাকায় আচনি চোংকায় চাঙাতা। একায় আচনি ৰাষ্ট্ৰীয় বিদ্যা নিতিনি হাদামি (আ খাৰ) বিদ্যা ৰাবাদামি



মেচাত্ৰিংমাৰিনি লেখা বাদিতাকাবায়নিবাদাং আৰো মিচিকতাঙি  
ছমাজায় ছিধান্তৰানাজাংকায় কায় গান্দা তাকে ৰানাজাংকায় উদ্দেশ্য  
তাছিতি ৰাকায় চাঙাতা ।

### বাদাং

- ◆ ছোঙি মেচাবিজান্না বিদ্যানি ত্ৰাওছিনি ব্যৱস্থা বীলনাংখাৰনা ।
- ◆ মেচাতাং গোট বানায় ৰাপছাং নুই কাকায় কাকায়নি মাজাৰি  
বেৰগাবেৰগা কাথাববায়নো, হাবা চাৰাখাকায় জোৰাও  
দদোগানা জাঙো, দৰোখাৰে বিদ্যা চাকৰি আৰো ছীলি নেমছিনি  
ছীমায়দাও ববায় ৰানা জাঙো ।
- ◆ নোকদ্ৰং, ছমাজ, পঞ্চায়ত আৰো খন্দয় (চাকলা)য়  
এগান্দাহবাজ্ৰং ৰানা লাগিয়া, জাছি হাছিছা কৰিছানি মাজাৰি  
জাপ্ৰিছিনি ৰাবানা জাঙা ।
- ◆ মীলবাতাং দৰোখাৰে মেচাছাৰামীলতাং জাতে পৰায়ধামিনা  
বাৰমাছি ৰিবিয়া, ছুনথি প্ৰিচাৰাঙে পৰাপৰায় তোৰা ।

### আচনিনি দংবাৰ

- ◆ তে-গাব ছিৰিহাছং নি ১০ খান হাছং — অন্ধ্ৰপ্ৰদেশ, অসম,  
বিহাৰ, ঝাৰখণ্ড, ছতিছ্গৰ, কনাৰতক্, কেৰালা, গুজৰাত,

উত্তৰপ্ৰদেশ, উত্তৰাখন্দ তি একায় আচনি হাবা থেফেনা  
খাৰকায় চাংবায়তা। দীমদাক ১২৬ তা জিলানি ৪২৩৯৮ তা  
ছোঙি একায় হাবা চলিতা।

- ◆ একায় আচনিতি কামি খাৰকায় মেচাতাংবিজানা লীগা  
গান্দাইনে আনকায় চাঙেতা। অৰঙি লেকেন ১০,০০০ না  
কাৰা কাৰা আৰো ১৪০ লাখ মেচা উৰঙি বাদাং উপকাৰ  
মানেতা।
- ◆ একায় আচনি আওতাতি মেচাবিজান আইনি অধিকাৰনি  
বিষয়ও বা ফামানকায় জানায়কায় চাঙেতা, জানিবাদাং দীমদাক  
হাদামি অৰং মুছাগান্দা ছীমান নেমথো মানেতা।
- ◆ একায় আচনি মাৰাব ত্ৰাওছিনি খীকায় গুজ্জানদামনি আওতাতি  
চলায়কায় চাঙেতা।

### মেচা বীলছিনি হাবাজ্ৰং বা আচনি

২০০০ চনতি মেচা আৰো মৌলবা ত্ৰাওছিনি গুজ্জানদামনি দ্বাৰায়  
ছিৰিহাছং নি দৰায় তাংনিবাদাং বেৰগা বেৰগা জ্ৰং চলায় তয়তা।  
ইনি দ্বাৰায় হাছিছানি পৰা হাছিগিন বীছাৰ বীছনি দৰায়তাঙি ছালি  
পাকেবা বৃত্তিগত গিয়ান বাদি তাঙা, চাফ-চিকুন, নোকদ্রঙি নেমথো

নানানিনি বাদাং জাথিকায় তাঙা জীতান ৰাকায় খাৰকায় চাঙাতা ।  
এগান্দা নিয়ামনি আও তাতি পাইলা ছাওতি চিৰিহাছংনি ২০০  
খান ছিলামুক কমে ৰাকায় চাঙাতা ।

বাদাং

- ◆ ১১ বীছাৰ নি পাৰা ১৮ বীছাৰ বীছনি পৰায়ধামনা বেংকায়  
আৰো পৰা চাৰাকায় ছাকায় দৰায়তাঙি ছীলিনি পীৰখাখাৰনা  
ৰাখুই আৰো পৰিপুস্তিনি কাৰাং নেমে নজৰ ৰাখুকায় চাঙা ।
- ◆ দৰেতাঙি চাৰ্পাকিনি আকল, নোকনি কামিহাবা আৰো কামিনি  
গতনি ফাজিল গান্দাকায়নি ত্ৰাওছিনি তাঙা ।
- ◆ দৰেতাঙি স্বাস্থ্য, পৰিপুস্তি, কাকামুঙি চাফ-চিকুণ আতানি  
মীলতাঙো চোককায় ৰাকায়, দৰেতাঙি জু-বা বিদ্যা, ৰিছিং  
ত্ৰায়কায়, মানছিক চাপ তেলেমে ৰাছামৰা, নোকিনিবাজেত,  
হাবাজোৰা জাথিছিনি বিছয় ফানকায় ।
- ◆ দৰেতাং বিজানা নাকে ছামজানি লাগিকায় হাবা বিজান  
জাখাৰে— ডাকনোক, বেংক, পুলিচ থানা আৰো ঝামগাছি  
নেমে ৰাছামে বে-গান্দা কাকায় মুংছাই বিবিকায়নি নেমখো  
ফামানা ।
- ◆ পৰায়ধাম আধাতিয়ান চাৰাখাকায় দৰেতাঙি পৰায় ধামনি  
আদত ছীংপাকে ফামান চিনি ৰাছামকায় ।

## চাঙিবাদাং একায় আচনি

আচনিনি আওতাতি তংকায় ১১ বীছৰ নি পাৰা ১৪ বীছৰ বীছনি  
পৰায়ধাম চাৰাখাবাতাং দৰেছাৰা আৰো ১৪ বীছৰ নি পাৰা ১৮  
বীছৰ চেকেনা দৰেছাৰা তাং লাভ মানকায় চাংখান।

## আচনিনি দৰোছিনি

- ◆ দৰায়ছাৰাবিজানা নাকে আয়ৰন আৰো ফলিক এছিদ তেবলেত  
ৰণকায়।
- ◆ দৰায়ছাৰাতাঙি স্বাস্থ্য পীৰখাখাৰে ত্ৰাওমানখাৰে নেমে হাবানি  
বাদাং কচুকায়।
- ◆ দৰেছাৰাতাঙো স্বাস্থ্য আৰো পৰিপুস্তিনি ছিখা ৰাখুকায়।
- ◆ দৰেছাৰাতাঙো আইনি অধিকাৰ, নেতৃত্বনি ক্ষমতা কচুকায়  
নানানি বিষয়তি ৰাম তুনুকে ৰাঙা।

## আঁচনিনি আদত হাবাজ্ৰং

- ◆ একায় আচনিনি কেন্দ্ৰবিন্দু চাংজো অংগনবাদী কেন্দ্ৰ, পীমুৰ  
পৰায়ধাম, পঞ্চায়ত, ৰাপছানি স্বাস্থ্যকেন্দ্ৰ নানানি।
- ◆ মেচাছীমানবা কেন্দ্ৰতি মঙ্গলবাৰ আৰো শনিবাৰ ৰীখা ৰীখা  
২-৩ ঘণ্টা চেকেনা বেৰগা বেৰগা হাবা থেফেকায় চাঙা।

- ◆ দৰেছাৰা মঞ্চ তাক্কায় আৰো ছিকায়কায় চাঙা ।
- ◆ গছা মতি ১৫-২৫ জন পৰায়ধাম চাৰাখাকায় দৰেতাং তোৰা ।
- ◆ গছা গোটদাগায় দৰে ছাৰাতাঙি অৰোঙি মাজাৰনি পাৰা ছকছা ছিকি আৰো কামিংকায়ো লগো তাকে ৰাৰা ।
- ◆ ৰাংগ্ৰে আস্থাম চাবান বাৰছা দৰেছাৰানি ছানথাৰ পালিকায় চাঙা । উদিনান দৰেছাৰা বিজাননি স্বাস্থ্য ছীলি পীৰখাখাৰকান চাঙা আৰো অৰঙো আইৰন ফলিক এছিদনি তেবেলেত ৰনকায় চাঙা । দৰেছাৰা ৰীখান খছাখাৰে স্বাস্থ্য ছীমান্দি খছা কাৰ্ড ৰাখুকায় মানা ।
- ◆ দীমদাক ৰাইজ-ৰাজা, বাৰা-জিৰা, দাদা-মমো, জানং জিনং নানিনা নেমে তঙানাকে কানিয়ে একায় দৰে ছানথা তাক্কায় চাঙা ।

## জিব্রানা নেমেৰাঙে ৰাছামকায় হাবাজ্ৰং বা আচনি

স্বাস্থ্য আৰো পৰিয়াল কল্যাণ মন্ত্ৰালয়, ভাৰত চৰকাৰনি বেৰগা বেৰগা দাবিকায় আচনিবিজান হাছংছিৰি ছোঙিনি স্বাস্থ্যমিচন (জস্থা) নি দ্বাৰায় চলায়কায় চাঙা। একায় কল্যানকামী আচনি বিজাননি শ্ৰীদ্রং জননী সুৰক্ষা যোজনা বা আচনি (জিব্রানা নেমেৰাঙে ৰাছামকায়) বা খছা। একায় আছনি ৰায়ে চহৰি আৰো ছোঙি আনিং হাদামিবা লাগিতা।

### বাদাং (উদ্দেশ্য)

- ♦ জিব্রা আৰো মীলবাতাঙি ছীকায় নি জোখা-কমায়না।
- ♦ অনুস্থানিক ছাব্ৰা জনম ৰাখুকায় দংছিনি খাৰ।

### আছনি তাংছিনি

- ♦ ছোং আৰো চহৰনি মিচিতাঙা, ছাব্ৰা জনম ৰাখুবা চিকিৎছানি নেমথো চৰকাৰ ছয়ৰাকায় বা চৰকাৰী চিকিৎছা নোকিনা গিদাংকায় চাঙা।
- ♦ জাবিজান গৰিব গৰিবনি ছিমাইনাকাৰা কামায়তোৰা অগান্দাকায় মেচা তাঙো অবঙো ছিকায় প্ৰশিক্ষণ মানবাতাং ধাই বা এ.এ.এম দ্বাৰায় নুকিৰান ছাব্ৰা জীনাম ৰাখুৰা।

### আছনি নেমথো ৰানাংবে আতোখাৰনা লাগিনো

- ♦ কান্নিতংকায়নি অবস্থা মুংছন্না লাগিনো।

- ◆ চৰকাৰী দং চৰকাৰনি ছয়মানকায় হাস্পাতালতি ছব্ৰা জাতক খাৰনা লাগিনো ।

#### ছোং চাকলানি বাদাঙা

- ◆ হাস্পাতালি ছব্ৰা জনম ৰাখুদং নগদ ১৪০০ তাকানি মাননি মাননো ।
- ◆ বকদম নাংবা মেচানা ছব্ৰা জাতক চঙা তীকাং ছহায় খাৰকায়নি বাদাঙা আছকৰ্মিনা নাকে ৩০০ তাকা আৰো ছব্ৰা জনম চাংকায় নি চাবানবা ৩০০ তাকা দীমদাক বায়ে ৬০০ তাকা মাননো ।

#### চব চাকলানি বাদাঙা

- ◆ মেচাতাঙিবাদাঙা তাচিতিনা ১০০০ তাকানি মাননি ।
- ◆ আশাকৰ্মিনা ছব্ৰা জাতকনি তীকাং আৰো চাবানি বাদাঙা ২০০ তাকাখাৰে দীমদাক বায়ে ৪০০ তাকা ৰাখুকায় চাঙা ।

#### আছনি নি নেমথো বেগান্দাখাৰে মাননো

- ◆ বকদামনাংকায় নেমেফামানদঙান কাফায় তংকায় অংগনবাদী কেন্দ্ৰ, প্ৰাইমাৰী ছব্ৰা ছেস্তাৰ বা জাবা চৰকাৰনি দং চৰকাৰনি ছয়মানকায় হাস্পাতালতি কাকায়নি মুংছনে তানে ।
- ◆ মুংছনকায়নি জোৰায় আধাৰকাৰ্দ্দি নম্বৰ, বেংকনি একাউন্ট নম্বৰ আৰো মোবাইল নম্বৰ ৰাখুনা জুৰুৰ লাগিনো ।

## আছনিনি দৰোছনি

- ◆ ছোং বা ব়াৰ্ড বীখান আশাকৰ্মি তোৱা ।
- ◆ জাজোৱায়বা খৰচাতংচাৰাঙে তেলিফোনতি কাথাবোবায়না মাননো ।
- ◆ জৰুৰি দংবে এম্বুলেনছ্ নি ছেৱাবা ৰাখুকায় চাঙা ।

পাঙেফামাননাকে এ.এন.এম./আছাকৰ্মি/প্ৰেৰক/চাকলা (খঙ) ত্ৰাওমানছিনি (উন্নয়ন) খবলগিৰি (বিষয়া) পাকে জোগজোগ ৰাছাম ।

## হাছংছিৰি ছোংনি খেংবাদি ফানছিনি

হাছংছিৰি ছোংনি খেংবাদি ফানছিনিনি আওতাতি ছোংচাকলানি দীমদাক গৰিব (বি.পি.এল) কায়বিজানা খেংবাদিনি ৰাহা খাৰে ৰাখুকায় চাঙা । একায়পাকে অৰঙি হবাচাথাৰ থ্ৰীতে ৰাঙে মানছিনি পাকে ছায়ৰীঙে খেঙে তঙা জাঙা ।

## বাদাং

- ◆ ছোঙিনি চাকালানি গৰিব বিজানা গোটখীছায় ৰাছামকায় ।
- ◆ বুদ্ধি থ্ৰীতে ৰাংকায়, জাতে কাকায় কাকায় দিংদিঙাজাঙা ।
- ◆ কাকায়দিংদিঙা জাংখান আঁনে ৰেহান বা বেৰগা ছহায় ৰাখুকায় ।



## আছনি চাঙি বাদাং

- ◆ ছাকছাং বা আত্মছহায়ক গোটনি ছাকায় মেচা আৰো মুছনি বাদাং।
- ◆ গৰিব ছীমা আংকা কামায় তংকায় নোকদ্রংনি বাদাং।
- ◆ একায় আছনি মাজাৰতেকা গৰিব ছীমা আংকানি কামায়নি ছাকায় নোকদ্রঙো নাকে কমে ৰাকায় চাঙা। একায় আছনি ৫০% মেচা, ১৫% পানচাবাতাঙো আৰো ৩% কান ছীলি নেমচাবাতা গীদাঙে ৰাকায় চাঙো।
- ◆ আছনি পিমুং তংকায় গৰিব নোকদ্রং তাঙো কাকায় কাকায়নি গোট তাকে ৰানা হামছা ৰাখুকায় চাঙো। গোট বিজানো থেকেঙে ৰাঙানাকে বা বেৰগা দুহায় ৰাখুকায় চাঙো।

## আছনি মাজাৰ তেকা উপকাৰ মাননাকে লাগিকায় প্ৰীমান

- ◆ গৰিব ছীমা আংকা কামায় তংকায় নোকদ্রং নোকতাকে ছাবাতাং।
- ◆ আত্মছহায়ক গোটবিজাননি ৭০% ছীমজাপাক গৰিবআংকানি কামায় তংকায় চাঙা লাগিনো।
- ◆ আত্মছহায়ক গোট (জাছি ৭০% গৰিব ছীমা আংকায় নোকতা ছাকায়) তাং জমা খাৰকা পূজিনি পৰা ১০,০০০/- তাকানি পাৰা ১৫,০০০/- তাকা চেকেনা মানে তোৰা।

- ◆ ছাধাৰণ থোকনি আত্মছহায়ক গোট বা ছাকছাঙি ছহায় মানব্ৰা ১৫০০০ তাকা অনুছুচিত জাতি-জনজাতি দংবে অৰং ২০০০০ তাকা চেকেনা বেহায় মানা।
- ◆ গোটদংবে লাখনিং বীংছি হাজাৰ তাকা চেকেনা বেহায় বাখুকায় চাঙা।
- ◆ গবিবনি ছিমা আংকা কামায় নোকতাকে তংকায় নোকদ্রঙনি ছহায় মানব্ৰা বা এগান্দা গোট জাছি পাংচাদংবা ৭০% পানথানিবা দাঙাছান বাখুকায় চাঙা।
- ◆ কামিফাজিবা বাৰায়না নাকে প্ৰশিক্ষণনি বাদাং ছহায় মানবা বীখানা ৭৫০০ তাকা খাৰে বাখুকায় চাঙা।
- ◆ আত্মছহায়ক গোট তাকবানা আৰো কুচুকে বাংকায় বাদাঙা স্বেচছাছেবক জস্থানা নাকে গোট বীখা ১০,০০০ তাকাখাৰে বাখুকায় চাঙা।

### আছনিনি আনতাতাং নেমথোবিজান

- ◆ আত্মছহায়ক গোট তাক্কায়। গোটনি পাংবাঙা আয়চাংখাননি বাদাং ধাৰ ঝাকায়, বেংক দং বাজাৰ পাকে ঘীক্কায় তাতে

তঙা আৰো আয়বাবায়না নাকে প্ৰশিক্ষণ (ত্ৰেনিং) ৰাকায়নি  
ব্যৱস্থা খাৰকায়।

- ◆ অৰং মাজাৰি নাং আং মিলায় ছাকে ছায় তংকায়নি  
ৰাহাৰাছামকায়।
- ◆ ছোঙিনি কাকায় কাকায় প্ৰশিক্ষণ ৰাখুকায় জস্থা তাককায়।

### একানান (বিনামূলীয়া) আইনি ছহোজ)

দৌমদাক হাছিছা কুৰিছানাকে ছীমান নেমথো পাকে আলতুৰা খাৰে  
আইনি ছহায় মাননা লাগিয়া। আখাংচাকনি ধাৰা ৩৯ ক মতি জা  
কায়বা আৰ্থিক বা বেৰগা কাৰননি বাদাং মানচাৰাঙে (বঞ্চিত) তঙা  
জাংচানো। একায়নিবাদাং পুৰাই ৰাখুনা নাকে হাছংমুক আৰো  
ছিলামুক হোদৰায়ে লাগিকায় ‘সেৰা প্ৰাধিকৰণ’ (ছেওৰা ছামলায়  
গিৰি) বানায়কায় চাঙাত। হাছংমুকনি হাইকোৰ্ট ছহায়তি চাকলা  
ছাম লায় মুক তৰপতি লাগিদংবে “সেৰা সমিতি” তাককায় চাঙো।

### বাদাং

গৰিব, ছহায় তংচাবাতাং, দুখমানছিনি কুৰিছাবিজান বিনামূলীয়া  
আইনি ছহাজ্য মাননা লাগিয়া ইনকায় চাঙাত।

### বেৰগা বেৰগা হাবাজ্ৰং

◆ উকিল মাচুল ◆ বিচাৰনোকনি মাচুল ◆ তাইফ, ফতকচোক্কায়  
আৰো খুৰাং ত্ৰায়বাবাদাঙি খৰচা ◆ বাছায়বা / হুকুম বা অন্য কাওজা  
আতানি ছাখি-ছাবতনি পীৰমান মাননা নাকে লাগিকায় খৰচা ◆  
ছাখিগান্দাকায় ছীমুন্দা বেৰগা বেৰগা লাগিকায় খৰচা ।

### বিনামুলিয়া আইনি হাবা চাঙি বাদাঙা —

- ◆ অনুসূচিত জাতি / অনুঃ জনজাতিৰ পাথ্ৰা ।
- ◆ খাৰমাছ মাছাবাতাঙি বা মজুৰিখাৰে খাতি ছাবাকায় মুৰিমা ।
- ◆ মেচা আৰু মীলবাতাং ।
- ◆ পাগলি জাৰাজাৰি বেৰামি আৰো দৰোখাৰে পুঙ্গুবাতাহ ।
- ◆ বিপদ, জাতিবাদি হিংছা, খাৰমাছ মাছাবাতাং আৰো কল-  
কাৰখনায় হাবা বাবাতাং ।
- ◆ জেলখানা, জাৰাজাৰি হাস্পাতাল, জাৰাজাৰি তেলেমবা নোক  
আতাতাঙ তংকায় কায়দং ।
- ◆ জাকায়নি বীছৰ বীখান ১০০০০০ তাকানা কাৰা পাংচাৰাঙে  
কামায় চাঙা, অৰং একায় আচনিতি নেমৰাহা মাননো ।

### বেৰগা-বেৰগা আইনি ছহায় ৰাকায় নিয়াম

- ◆ আইনি ছহায় মান্না দংবে জাকায় মান্না নামেতা অৰং গছা প্ৰফ্ৰমাতি দং বককায় কাওজাতি কাকায়নি মুং, তংকায় হাদাম, জাতি আৰো আয়নি কাথা থপৰনা লাগিনো।
- ◆ মোকৰ্দমা কাথা থপৰে ৰাখুনা লাগিনো।
- ◆ দৰখাস্ত পাকে আয়নি পীৰমান চাগ, কাকায় ফতক ফামান ছিনি নকল, খায় মানে ছিলামুক বিচাৰগিৰি হাবা ছামালায় মুক, তীপ্ৰীনগিৰি বা হাছংমুক চুং বিচাৰনোকনি বিচাৰগিৰি হাবা ছামলায়গিৰি, তীপ্ৰীনগিৰিনি হাবাখাৰদামিনা দৰখাস্ত জমা ৰাখুনা লাগিনো।



Sakshar Bharat

**STATE RESOURCE CENTRE ASSAM**

**1-CD, Mandovi Apartments, GNB Road**

**Ambari, Guwahati-781001**

**E-mail-[srcassam@hotmail.com](mailto:srcassam@hotmail.com)**

**Website : [www.srcguwahati.in](http://www.srcguwahati.in)**